

Armoa ja rauhaa hyvät sananpalvelijat!

Johdanto

Herätysliikkeemme piirissä on ilmennyt opetusta, jossa kuoro- ja musiikkitoimintaa julistetaan synniksi. Tätä kuulee saarnoissa, nuortenilloissa, varhaisnuorten tilaisuuksissa ja myös kyläpaikoissa. Vanhemmilla kasvatus tehtävässään on ollut vaikeuksia perustella tällaista opetusta. Kasvattajat ajetaan seinää vasten, kun tulisi olla kylvämättä epäluottamusta hengellisiin opettajiin, mutta samaan aikaan pitäisi vastoin omaatuntoa selittää kuoro- ja musiikkitoiminta synniksi. Erityisen pahassa tilanteessa olemme, jos kuoro- tai musiikkitoiminta ymmärretään pelastumiskysymyksenä.

Vaikka en ole musiikin harrastaja, aihe on pakottanut pohtimaan sitä pintaa syvemmältä. Motiivini on musiikkimielessä epäitsekkäs. Tämän alustuksen lisäksi viesti sisältää liitteitä niille, joilla tarmokkuutta perehtyä aiheeseen on enemmän.

Kuka on luonut äänen?

Lähden siitä ajatuksesta, että kaikenlaiset äänet ovat Jumalan luomia. Jumala toteaa Raamatun ensimmäisellä lehdellä, että Hän näki luomuksensa hyväksi. Kun kuulen kitaran tai rummun äänen, voin hyvin todeta kaiken Jumalan luoman olevan hyvää ja oikein tehty. Samalla voin kiittää kuulemisen lahjasta. Kun sananpalvelija julistaa, hän voi käyttää ääntä hyvään tarkoitukseen kertoessaan Jeesuksesta ainoana pelastumisen mahdollisuutena. Toisaalta sananpalvelija voi käyttää ääntään pahaan tarkoitukseen tietämättäänkin asettaessaan pelastumiseen jotain lisäehtoja. Eräs tällainen lisäehto voisi olla vaikkapa Jumalaa ylistävän kuoromusiikin harrastajan luokittelu Jumalalle kelvottomaksi. Jos tällaista kuulemme, olemme jokainen velvolliset ojentamaan harhaoppista. Jos jätämme sen tekemättä, olemme osalliset samasta synnistä.

Musiikki Vanhassa Testamentissa

Raamatusta soittamista mainitaan harjoitetun jo varhaisina aikoina.

Raamatun ensimmäisestä kirjasta löytyy:

”Ja hänen veljensä nimi oli Jubal, josta kanteleita ja huiluita soittajat tulivat” 1.Moos 4:21 (Biblia)

Elonkorjuun, perhetilaisuuksien ja virallisten juhlien ohjelmassa oli aina musiikkia. (Tuom. 9:27, 21:21, 1.Moos 31:27, Job 21:12, Jer 25:10, Jes.5:12, Aam.6:5). Edellä mainitut Raamatunpaikat kertovat musiikin käytöstä erilaisissa tilanteissa. Samanlaisia soittimia käytettiin Jumalan palvelemiseen ja epäjumalien palvelemiseen. Esimerkiksi profeetta Aamos moittii huolettomasta soittamisesta tilanteesta, jossa Herra on unohdettu. Ajan kulttuurissa vaskirummut, kanteleet ja huilut olivat myös Jumalan kansan käyttämiä välineitä. Eräs kuuluisampia Vanhan Testamentin musiikkikohtauksista löytyy kaislameren ylittämisen jälkeen. Mooseksen sisko, naisprofeetta Mirjam otti käteensä kanteleen ja vaimot seurasivat häntä kanteleilla ja hypyillä. Uudemmat Raamatunkäännökset ovat tarkentaneet kanteleen vaskirummuksi ja hypyt viittaavat karkeloon, nykykielellä tanssiin tai hurmokselliseen tanssiin. Tässä yhteydessä Mirjam erikseen toteaa tämän tapahtuneen Herralle. (2.Moos.15:20-21.)

Paimenpoika Daavidin harpunsoitto kuningas Saulille oli helpotus. Soiton seurauksena Jumalan henki tuli Sauliin ja Paha henki läksi hänestä. (1.Sam.16:23.)

Kun Daavid tuo liitonarkkia Jerusalemiin, hän juhlii iloisesti runsaiden soittimien tahdissa:

”Niin David ja kaikki Israelin huone soittivat Herran edessä kaikkinaisilla honkaisilla kanteleilla ja harpuilla, psaltareilla, trumpuilla, kulkusilla ja simpeleillä.” 2.Sam.6:5 (Biblia)

”Ja David ja kaikki Israelin kansa toivat Herran arkin riemulla ja basunan helinällä”. 2.Sam.6:15 (Biblia)

Myös aikakirjoista löydämme tarkkoja soitto- ja lauluohjeita liitonarkun Jerusalemiin saapumisen yhteydessä:

”Ja Daavid käski leeviläisten päämiesten asettaa veljensä, veisaajat, soittimilla, harpuilla, kanteleilla ja kymbaaleilla kaiuttamaan riemuvirsiä. Niin leeviläiset asettivat soittamaan Heemanin, Joelin pojan, ja hänen heimolaisistaan Aasafin, Berekjan pojan, ja heidän heimolaisistaan, Merarin jälkeläisistä, Eetanin, Kuusajan pojan ja heidän kanssaan heidän arvossa lähinnä olevista heimolaisistaan: Sakarjan, Benin ja Jaasielin, Semiramotin, Jehielin, Unnin, Eliabin, Benajan, Maasejan, Mattitjan, Elifelehun, Miknejan, Oobed-Edomin ja Jegielin, ovenvartijat. Ja veisaajista oli Heemanin, Aasafin ja Eetanin soitettava vaskikymbaaleilla, Sakarjan, Ussielin, Semiramotin, Jehielin, Unnin, Eliabin, Maasejan ja Benajan harpuilla korkeassa äänialassa, Mattitjan, Elifelehun, Miknejan, Oobed-Edomin, Jegielin ja Asasjan kanteleilla

***matalassa äänialassa, veisuuta johtaaksensa.” 1.Aik.15:16-20
(KR 1933/38)***

Daavid mainitaan myös temppelin soitto-ohjelmien järjestäjänä ja samalla psalmien sepittäjänä. Daavid perusti valtavan kuoron, 4000 leeviläistä ylisti Herraa soittimilla. (1.Aik.23:5). Kuoro kokonsa puolesta johdattaa kysymään, onkohan kyseessä maailmanennätys henkilömäärällä mitattuna?

Psalmit ovat alun perin ylistyslauluja, valitusrukouksia ja katumusvirsiä, joita on laulettu kielisoitinten säestyksellä.

”Veisatkaat Herralle uusi veisu: Pyhain seurakunnan pitää häntä kiittämän. Iloitkaan Israel tekiässensä: Zionin lapset riemuitkaan kuninkaastansa. Heidän pitää tanssissa hänen nimeään kiittämän: harpuilla ja kanteleilla pitää heidän soittaman.” Ps. 149:1-3.(Biblia)

Myös tässä Raamatunkohdassa uudemmat käännökset ovat suomentaneet kanteleen vaskirummuksi. Biblian teko aikaan ei Suomessa kansa tuntenut juuri muita soittimia kuin kanteleita. Siksi kääntäjät sovelsivat Raamattua kotoisiin oloihin.

Psalmit päättyvät lukuun 150, jossa käsketään ylistämään Herraa kaikin soittimin. Mukaan tulee tällöin aiempien lisäksi pasuunat, kilisevät symbaalit ja kielisoittimet.

Psalmin kirjoissa viitataan usein edellä veisaajaan, joka sanana sopiikin yhteisöömme mainiosti. Uudemmat raamatunkäännökset ovat tarkentaneet edellä veisaajan tarkoittavat laulunjohtajaa. Myös psalmeissa yksioikoinen kannel on myöhemmin korjattu kielisoittimeksi, joka antaakin mainiosti tulkintatilaa monentyypiselle myös kanteleentapaiselle kielisoittimelle.

Nehemian kirjassa on yksityiskohtaisia selostuksia temppelimusiikin järjestämisestä. Jumalanpalveluksissa esitettiin vuorolaulua, myös Nehemian kirjassa kerrotaan kahden suuren kuoron perustamisesta. Papit soittivat torvea. Jisrahian toimiessa kuoronjohtajana osa papeista veisasi ylistyslauluja. Kaikki riemuitsivat, sillä Jumala oli antanut heille suuren ilon ja ilonpito kuului Jerusalemita kauas. (Neh.12:31-43).

Jumalan omaisuuskansan musiikki oli rytmikästä. Iäkkäämmät muistavat arkeologin ja tohtori Aapeli Saarisalon, joka kuulemma ainakin Mikkelissä oli mukana seuraelämässä. Saarisalo mainitsee Heprealaisen musiikin yhtäläisyyden meidän aikamme itämaisen musiikkiin. Siinä rytmillä on tärkeämpi sija kuin melodialla, jonka vuoksi rytmiä ilmentävät soittimet olivat välttämättä aina mukana esityksissä.

Jumalan sana on muuttumaton

Tässä yhteydessä on aiheellista kysyä, muuttuuko Jumalan sana aikojen saatossa? Koskevatko nämä Vanhan Testamentin Jumalan sanan paikat meitä tässä ajassa? Onko Jumala sanonut, että nämä Raamatussa kerrotut musiikkiaiheet kohdat koskevat vain Vanhan Testamentin aikalaisia? Jos Vanhan Testamentin asiat eivät kuulu meidän aikaamme, jään ihmettelemään vaikkapa kymmentä käskyä, jotka löytyvät VT:sta. Kun Vanhan testamentin ajasta siirryttiin Uuden testamentin aikaan, syntikäsité säilyi ennallaan. Syntikäsitteeseen ei tehty muutoksia. Esimerkiksi musiikki ei tässä rajakohdassa muuttunut Jumalan hyväksymästä asiasta synniksi.

Jotkut ovat erikoisella tavalla perustelleet musiikin jääneen ristille ja siten kuuluneen pelkästään Vanhan Testamentin aikaan. Mihin ajatus pohjautuu? Raamattu esittää varoituksen myös siitä, jos Hänen sanaansa lisätään siihen kuulumatonta.

Muita erikoisia perusteluja ovat olleet kunnian vaikutukset ja erityisesti se kohdistuu kuoronjohtajaan. Kuoronjohtaminen liittyy järjestykseen. Ei kuorossa voi laulaa miten tahansa. Samalla tavalla seuroissa edellä veisaaja johtaa, jotta toinen puoli salia ei laula eri tahtia toisen puolen kanssa. Onko edellä veisaaja vapaa kunnian vaikutuksista? Entä sananpalvelija, joka saarnavuorollaan johtaa seuratilaisuutta?

Jeesus Kristus on sama eilen tänään ja huomenna. Jeesus on tänään sama, kuin hän oli Mooseksen aikana. Seuratilaisuuksissa ei ole oikein opettaa sellaista, joka on jonkun ihmisen näkemys tai mielipide, eikä perustu Raamatun sanaan. Pyhä Henki ei ikinä toimi Raamattua vastaan.

Musiikki Uudessa Testamentissa

Uuden Testamentin puolelta on syytä mainita kaikille tuttu kertomus tuhlaajapojasta. Siinä vanhemman pojan palatessa pellolta hän kuulee laulun ja hyyt. Uudemmat käännökset ovat tarkentaneet hänen kuulleen laulun, soiton ja tanssin. Uuden Testamentin aikaisen alkukielen kreikan taitajat ovat selittäneet tässä yhteydessä käytetyn sinfonia sanan johdannaista symfonía, joka sanana viittaa usean soittimen soittoon. Asian tekee erityisen mielenkiintoiseksi se seikka, että Jeesus itse kertoo soitosta ja laulusta tässä yhteydessä. (Luuk.15)

Kirkkoraamattu 1933/38 tulkitsee Paavalin opetusta armolahjoista mielenkiintoisella tavalla. Opetushan pohjaa seurakunnan järjestykseen, hän sanoo:

”Niinhän on elottomien soittimienkin laita, huilujen tai kitarain: kuinka tiedetään, mitä huilulla tai kitaralla soitetaan, elleivät ne soi toisistaan erottuvin sävelin? Niinikään, jos pasuna antaa epäselvän äänen, kuka silloin valmistautuu taisteluun?” 1.Kor.14:7-8 (KR 1933/38)

Paavali ei suinkaan torju soittamisenkaan lahjoja, mutta ohjaa siihen, että sen on tapahduttava ymmärrettävällä tavalla ja järjestyksen mukaisesti.

Kirjeessä Efesiläisille Paavali antaa ohjeita soittaa ja laulaa täydestä sydäimestä Herralle:

”antakaa Hengen täyttää itsenne. Veisatkaa yhdessä psalmeja, ylistysvirsiä ja hengellisiä lauluja, soittakaa ja laulakaa täydestä sydäimestä Herralle” Ef.5:18-19 (KR 1992)

”vaan täytykää Hengellä, puhuen keskenänne psalmeilla ja kiitosvirsillä ja hengellisillä lauluilla, veisaten ja laulaen sydämässänne Herralle,” Ef.5:18-19 (KR 1933/38)

”vaan olkaat täytetyt (Pyhällä) Hengellä. Ja puhukaat keskenänne psalmeilla, ja kiitosvirsillä, ja hengellisillä lauluilla, veisaten ja soittain Herralle teidän sydämässänne, Ef.5:19 (Biblia)

Laulamisen ja soittamisen erot Raamatunkäännösten välillä selittyvät alkukielen erilaisilla tulkinnoilla.

Musiikki alkuseurakunnassa

Psalmilaulu oli kristillisen palvelusmusiikin pääelementti alkuaikoina. Vanhat psalmikaavat ovat luoneet perustan myöhemmälle kirkkolaululle. Alkukristillisen seurakuntien kirkkomusiikki oli usein pelkästään ihmisäänellä tuotettua. Syynä oli kristittyjen vainoaminen. Kristinusko oli kiellettyä ja soittimia ei olisi voinut huomaamatta kuljettaa salaisiin kristillisiin palveluspaikkoihin. Lisäksi oletettavasti haluttiin tehdä selvä ero pakanallisen maailman ilonpitoon, kuten sirkuksiin ja teatteriin, joissa yleisesti käytettiin soittimia. Varhaiskirkon toimintaa hallitsi silti Kristuksen ylistys. Laulua ja veisuuta on aina mahdollisuuksien rajoissa säestetty kielisoittimilla.

Aurelius Augustinus (354–430) oli läntisen kristillisen kirkon merkittävin kirkkoisä, joka teki huomattavaa työtä filosofian ja teologian yhteen sovittamisessa. Hän on katolisen kirkon merkittävimpiä ja arvostetuimpia teologeja ja kirkon opettajia. Martti Luther sai paljon vaikutteita hänen pelastusta ja armoa koskevista opeistaan. Augustinus on läntisen kolminaisuusopin muotoilija.

Augustinuksen mukaan hyvä elämä tarkoittaa pyhitettyä elämää, jossa ruumiin tarpeita on hillittävä. Augustinus näki musiikin kuuntelemisessa vaaransa. Augustinus poti Tunnustustensa 10. kirjassa tunnontuskia siitä,

antoiko hän kuunnellessaan kaunista kirkkomusiikkia enemmän arvoa sävelille, kuin sanoille. Kaunis musiikki saattoi häiritä sanoman perille menoa. Luther tunsi Augustinuksen musiikilliset näkemykset:

"Pyhä Augustinus tunsi omantunnonvaivoja havaitessaan nauttivansa musiikista; hän piti sitä syntinä. Hän oli mainio mies; jos hän eläisi nyt, hän varmaan olisi samaa mieltä kuin me. En hyväksy niitä, jotka halveksivat musiikkia, niin kuin kaikki hurmahenget tekevät. Musica on Jumalan anti ja lahja. Se karkottaa kiusaajan ja ilahduttaa ihmisiä, sitä kuunnellessa unohtuu kaikki viha, siveettömyys, pöyhkeily ja muut paheet. Teologian jälkeen annan korkeimman sijan ja suurimman kunnian musiikille."

Martti Luther ja musiikki

Kun musiikki on aiheena, emme mitenkään voi ohittaa oppi-isäämme Martti Lutheria. Olen aiempina vuosina useaan kertaan tutkinut ja kirjoittanut Lutherin ajatuksia musiikista. En ole löytänyt ainuttakaan kielteistä ajatusta musiikkiin hänen teksteistään. Roland Bainton teoksessa Tässä seison, kertoo, että polyfoniseen (moniääniseen) kirkkolauluun tarvittiin kuoro. Luther toimi tarmokkaasti koulutettujen kuorojen aikaansaamiseksi. Lainaan tähän muutaman otteen Lutherilta:

"Ihmiselle on annettu ääni, jotta hän voisi kiittää Jumalaa sekä laulamalla että puhumalla. Mutta kun opinnot ja taito liittyvät parantamaan ja kehittämään tätä luonnollista musiikin lahjaa, silloin vasta alamme suuresti hämmästyen nähdä Jumalan täydellisen viisauden hänen työssään musiikin alalla. Siinä on kaikkein ihmeellisintä se, että yksi ääni laulaa yksinkertaisen sävelmän ja toiset äänet liittyvät siihen monelta taholta, riemuitsevat sekä koristelevat sitä monin tavoin ja monin soinnuin ja ikään kuin esittävät sen rinnalla taivaallista karkeloa, niin että ne jotka vähänkin siitä liikuttuvat, eivät usko tässä maailmassa saavansa kokea enää mitään ihmeellisempää."

"En ole tyytyväinen ihmisiin, jotka halveksivat musiikkia - kuten kaikki harhaoppiset tekevät. Sillä musiikki on Jumalan lahja, ei mikään ihmisten keksintö. Se karkottaa paholaisen, tekee ihmiset iloisiksi, saa unohtamaan kaiken vihan, irstauden, ylpeyden ja muut paheet. Pidän musiikkia teologian jälkeen suurimmassa kunniaassa. Näemme, miten Daavid ja muut pyhät pukivat hurskaat ajatuksensa säkeiksi, runoiksi ja lauluiksi. Siksi musiikki hallitsee rauhan aikoina."

”Musiikki on eräs Jumalan kauneimpia ja ihanimpia lahjoja. Saatana on sen vihollinen, koska sillä voidaan karkottaa monia ahdinkoja ja synkkiä ajatuksia.”

”Olen aina rakastanut musiikkia. Joka hallitsee tämän taiteen, se on hyvää lajia, kaikessa taidollinen. Musiikkia pitää opettaa koulussa. Koulumestarin täytyy osata laulaa, muutoin en arvosta häntä. Eihän nuoria miehiäkään saa laskea saarnavirkaan, elleivät he ole ensin koulussa kokeilleet ja harjoitelleet sitä.”

Lutherkin näkee musiikin kuuntelemisessa piirteen, jota hän moittii. Hän nimittäin ei voi ymmärtää niitä, joita kaunis musiikki ei lainkaan liikuta. Tällaisesta ihmisestä Luther sanoo, ettei hän ole ihmisen nimen arvoinen.

Tähän mennessä on näyttänyt siltä, ettei Luther ota lainkaan lukuun sitä, että on myös huonoja, lihallisia lauluja ja musiikin väärinkäyttöä. Kyllä huonoa musiikkia maailmasta löytyy. Siitä ei kuitenkaan Lutherin mukaan pidä syyttää musiikkia, vaan perkelettä, joka on kaikkien hyvien Jumalan lahjojen vihollinen.

Luther on oivaltanut keskiajalla saman, minkä tämän päivän tiede osaa musiikin vaikutuksista kertoa. Tutkimusten tulokset näyttävät osuvan yksiin Lutherin ajatusten kanssa. Aiheesta on lehtiartikkeli erillisenä liitteenä.

Liitteenä Lutherin ajatuksia musiikista eri teoksista, sekä erillisenä liitteenä Lutherin ajatuksia kuorolaulusta.

Laestadius ja musiikki

Laestadiusen saarnoista voimme havaita, että hän saarnaa ankarasti huoraja juomalauluja vastaan. Laestadiusen tyylin tunnettu, hän käyttää paljon kuvakieltä herättääkseen ihmettelyä kuulijassaan, jonka toivoo löytävän toisenlaisia lauluja. Laestadius kertoo, että samat, jotka kirkossa laulavat virsiä, kirkon takana laulavat huoralauluja. Uskon, että Laestadius haluaa näillä viittauksilla herätellä meitä jokaista. Olemme ja pyrimme olemaan seuratilaisuuksissa hurskaita ja hyviä uskovia, mutta arjessa käänämme selän lähimmäisellemme. Käsitykseni mukaan Laestadiusen tavoite on saada kuulijansa ymmärtämään, että jokainen teemme niitä syntejä, joita hän kuvaa. Hän toivoo, että jokainen löydämme itsemme syntisen paikalta, ei pelkästään se, joka kirkon takana laulaa huoralauluja. Jos tämä Laestadiusen tavoite jää meiltä hämärään, ajaudumme helposti musiikkikielteisten vaikutteiden orjaksi. Kuvakieltä hän käyttää myös puhuessaan laulamisesta myönteisessä sävyssä:

"Me uskomme täällä olevan muutamia puhtaita, jotka on pesty Karitsan veressä. Meillä on se toivo, että ne harvat, jotka pysyvät kalleimmassa uskossaan loppuun asti, pääsevät Siionin vuorelle, jossa sataneljäkymmentäneljä tuhatta merkittyä veisaavat uutta voiton virttä Jumalalle ja Karitsalle. Ja vaikka me emme saata seurata heidän säveliään, olisi kuitenkin hauskeempaa kuunnella heidän ääntään, ettei meidän tarvitsisi kuulla, kuinka sudet ja leijonat kiljuvat, kun ne tuntevat lampaiden hajun.

Opetelkaa, Siionin tyttäret, niiden laulua, jotka veisaavat uutta virttä Siionin vuorella, että voisitte laulaa heidän kanssaan Yljän ja morsiamen rakkaudesta. Pääskysel, tiaiset, pulmukaiset ja muut pienet lintuset laulavat kiitosta suurelle Luojalle heti, kun aamurusko rupeaa koittamaan. Opetelkaa, Siionin tyttäret, laulamaan yhdessä niiden kanssa, jotka veisaavat uutta virttä Jumalalle ja Karitsalle, nyt ja iankaikkisesti. Aamen."

Laestadiukselta ei juuri löydy periaatteellista kannanottoa musiikkiin, ei siis kielteistäkään. Tiedetään että hänellä oli hyvä lauluääni, joka kantoi yli seurakunnan. Eräs mielenkiintoinen yksityiskohta on kirjeessä, jossa oma tytär muistelee isänsä viimeisiä päiviä. Julkaisukokoelma s. 21: Raamattua hän luki usein ja veisaili Siionin virsiä, varsinkin sellaisia joissa puhuttiin voittajain ja kilvoittelijain palkasta. Virsikirjan lisäksi käytössä oli Siionin virret.

Huutavan ääni korvessa teoksessa Laestadius ottaa kantaa kunnian vaikutukseen.

"Kasvitiedettä tavallisesti pidetään viattomana tutkintoaineena. Vaan tarkemmin asiaa tutkittuani olen havainnut, ettei mitään kaikesta siitä mitä luonnollinen ihminen ottaa tehdäkseen ole synnitöntä. Kasvitiede, niin viattomalta kuin se näyttääkin, herättää kuitenkin suosijoissaan kunnianhimoista kiihkoa."

Meidän on syytä kiinnittää huomio sanoihin, *"ettei mitään kaikesta siitä mitä luonnollinen ihminen ottaa tehdäkseen ole synnitöntä"*. Laestadiusen ajatusta seurattessamme voimme havaita, että sananpalvelija astuessaan saarnapaikalle ei suinkaan ole synnitön Pyhän Hengen täyttämä. Niin viattomalta kuin se näyttääkin, Laestadiusen mukaan myös saarna ja sananpalvelija herättävät kunnianhimoista kiihkoa suosijoissaan. Sananpalvelijakaan ei ole vapaa kunnianhimoiselta kiihkolta. Laestadiusen näkökulmasta tarkasteltuna tuntuukin oudolta ottaa yksi irrallinen asia hampaisiin, kun kaikessa ihmisen toiminnassa on mukana syntiä.

Heränneet pitivät musiikkia vaarallisena

Ankaraa suhtautumista musiikkiin on ollut jo ennen Lestadiolaista aikakautta. Elias Lönnrot kirjassa Vaeltaja - Muistelmia jalkamatkalta Hämeestä, Savosta

ja Karjalasta 1828 kertoo vierailustaan Ihalaisen talossa. Talossa Beata os. Hassinen (1762–1837) lauloi Lönnrötille tupakkaa vastaan moniaita runoja.

"Lähtiessään Lönnröt tapansa mukaan kyseli uusien runonlaulajien osoitteita, mutta ei saanut niitä. Eräästä talosta olisi aiemmin voinut saada paljon runoja, mutta nyt se oli myöhäistä, sillä koko talo oli tullut heränneeksi. Nämä heränneet pitivät suurena syntinä maallisten laulujen laulamista ja luulevat jo edistyneensä pitkälle hurskaudessa, jos heidän on onnistunut unohtaa ne viattomat laulut ja runot, joita he lapsuudessaan ovat kuulleet vanhempiansa ja muiden laulavan. Puhumattakaan lauluista he kammoksuvat kaikkea soittoaikin, jonka katsovat olevan tästä maailmasta. Saman talon tyttären olivat ennen olleet seudun taitavimpia kanteleensoittajia, mutta uuden opin levittyä eivät olleet kajonneetkaan kanteleeseensa. Omituista oppia!"

"Lähdin Ihalaisen talosta käymättä muualla kylässä, sillä eipä ole ikävämpää kuin joutua tekemisiin näiden uskonkiihkoisten heränneiden kanssa."

Martti Luther omastatunnosta

Lutherin teoksesta: Kaksi asia Iloinen Kärsimys löytyy Palmusunnuntain saarna, joka pohjautuu Matt.21.1-9 tekstiin. Tekstissä Jeesus käskee kahta opetuslasta hakemaan aasintammaa, jolla Hän ratsastaisi Jerusalemiin.

Otteita saarnasta:

"Olemme kuulleet, että kristillisessä kirkossa saarnaajien tulee julistaa ainoastaan Kristusta, jotta ihminen tietäisi, mihin hän voi luottaa ja minkä varaan perustaa omantuntonsa. Sillä tämä yksi on kivijalka, jonka varaan ihmisen omatunto on asetettu."

"evankeliumi haluaa johtaa meitä yksimielisyyteen, että vastustaisimme kaikkia oppeja, kaikkia tekoja ja väärää uskoa, jotka ajavat meitä muualle kuin Kristuksen luo. Omantunnon tulee olla suuntautunut vain Kristukseen.

Jos Jumala olisi halunnut, että joku toinenkin kuin Kristus olisi ratsastanut omallatunnollamme, silloin hän kai olisi sallinut pyhän Pietarinkin nousta aasin selkään. Apostolit ovat kuitenkin vain palvelijoita"

"Siksi kaikkien niiden, jotka haluavat kuulua hengelliseen säätyyn, tulee tiukasti pitää huolta siitä, että he eivät nouse ratsaille, ja meidän ihmisten puolestamme tulee pitää huolta siitä, että emme pidä heitä Herranamme. Meidän on pidettävä yksin Kristusta

Herrana, sillä hänellä on valta meihin ja meidän tulee panna toivomme ja luottamuksemme yksin häneen."

Saarna on aika lyhyt, kiinnostuneille olen liittänyt koko saarnan tämän viestin liite-osuuteen.

Kokemuksia musiikista

Musiikki keskusteluaiheena on kirvoittanut joitakin kertomaan omia kokemuksia:

"Minulle musiikki on tietyllä tavalla pelastuskysymys. Kävi nimittäin niin että Pekka Simojoen laulamat laulut olivat oleellinen tekijä kun heräsin siihen että tarvitsen Jeesuksen henkilökohtaiseksi vapahtajakseni."

"Musiikilla on ihmiseen erittäin suuri vaikutus. Sitä voidaan käyttää hyvään tai pahaan. Esimerkiksi hengellisen kuoron laulaminen eri tilaisuuksissa on yksi tapa julistaa evankeliumia. Kerran torilla vieressäni seisova mies joutui poistumaan paikalta (ilmoitti asian melko kovaäänisesti) kun ei enää kestänyt kuunnella, kyse ei ollut huonosta laulamisesta vaan puhuttelevista sanoista."

"Koomista ja surullista on se mitä olen kuulut tyttäreni kautta; osa lestadiolaisista nuorista pitää sopimattomana kuunnella hengellistä musiikkia, mutta kuuntelevat kuitenkin maallista musiikkia autoissaan."

Synnistä on maksettu kallis hinta

Jumalan edessä sovitukselta osaton ihminen on saastaa huolimatta siitä, onko hän kuorossa veisaamassa hengellisiä virsiä tai ei. Sovitettu ihminen on Jumalan silmissä pyhää huolimatta siitä, onko hän kuorossa veisaamassa hengellisiä virsiä tai ei.

Olen huolissani siitä, että meille vanhempien ja vielä enemmän nuorempien omalletunnolle laitetaan painolastia, joka ei sinne kuulu. Erityisen huolestuttavana pidän sitä, että musiikista on tehty pelastumiskysymys. Näin voi käydä myös tahattomasti. Kun musiikin vaarallisuutta painotetaan sen sijasta, että se on Jumalan antama lahja, sillä sidotaan monien omatunto ajattelemaan musiikinharjoittaja tieltä eksyneeksi tämän saamansa lahjan tähden. Kun tällaisista asioista saarnataan, on syytä muistaa, että Jumalan Poika maksoi synnistä kalliin hinnan. Hän antoi verensä. Hän antoi henkensä.

Meillä on velvollisuus tarkistaa Raamatusta, mitä julistamme synniksi. Vastuu seuraa meitä silloinkin, kun vahinko tapahtuu tahattomasti.

Loppusanat

Maailmassa on monenlaista musiikkia. Toiset ylistävät Jumalaa ja toiset palvovat sen esittäjiä. Musiikin esittäjän palvonta on synty yhtälailla kuin sananpalvelijan palvontakin.

Musiikin luokittelu synniksi on mainio keino saada monet hylkäämään esikoislestadiolainen herätysliike. Keskusteluissa joidenkin kanssa vaikutelmaksi on jäänytkin tämänkaltaisen rakkaudettomuuden olevan eräänlainen ”hiljainen” tavoite. Tällöin tilanne on sama kuin ev. lut. kirkossamme piispat ovat näyttäneet ovea klassisen kristinuskon mukaisesti opettaville papeille. Molemmissa tilanteissa nähdään, että rauha palaa, kun rauhanhäiritsijät ovat ulkona.

Kasvattajat on asetettu vaikeaan tilanteeseen. On vaikeaa pitää uskottavana sellaista hengellistä opettajaa, joka uskaltaa Jumalaa uhmaten puhua esimerkiksi hengellistä musiikkia vastaan. Lapsetkin tunnistavat harhaopettajat ja kyselevät näitä ihmetellen vanhemmiltaan. Jotkut vanhemmista pystyvätkin jonkin aikaa luovimaan kirjaviiden käsitysten maailmassa, mutta tällainen toimintatapa usein kostautuu lapsen tullessa vanhemmaksi. Ongelma koskee myös aikuisia. Sananpalvelija, joka puhuu vastoin Raamattua jatkuvasti vuodesta toiseen, menettää uskottavuutensa. Kuulijoista tulee kyynisiä kaikelle muullekin tällaisen sananpalvelijan opetukselle. Sananpalvelija menettää arvovaltansa, joka hänelle kuuluisi Sananjulistajana ja opettajana. Arvovalta säilyy, kun Sana saa olla ylimmäinen auktoriteetti. Pyhä Henki ei ikinä toimi Raamattua vastaan, ei silloinkaan, kun kirkolliskokoukset tai arvovaltaiset sananpalvelijat päättävät tai sopivat keskenään. Enemmän tulee totella Jumalaa. Jos Jumala on jotain joskus sanonut, se pätee ikuisesti. Jumala ei osaa valehdella.

Asukaan Jumalan sana runsaasti teissä, kaikella viisaudella. Opettakaat ja neuvokaat teitänne keskenänne psalmeilla ja kiitosvirsillä ja hengellisillä lauluilla, veisaten armon kautta Herralle teidän sydämissänne. Kol.3:16 (Biblia)

Tapani Ihalainen
Pationpolku 7
15820 Lahti

puh: 040 720 1719
E-mail: tapani.ihalainen@phnet.fi

Liitteet

1. Musiikkiaiheisia Raamatunpaikkoja
2. Martti Luther – kuorolauluista
3. Lutherin ajatuksia musiikista – otteita eri teoksista
4. Martti Lutherin saarna omastatunnosta
5. Psalmikirjoista yleistä
6. Lehtiartikkeli laulamisena vaikutuksista